

This project is funded by
the European Union

Gender Alliance for Development Center
Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim

Detajet dhe hamendësimet në media, “vrasin” për së dyti gratë dhe vajzat në Shqipëri

Nga: Anxhela Ruçi

Përgjatë vitit 2020 në Republikën e Shqipërisë janë vrarë **6 gra dhe vajza**, kryesisht nga anëtarë të familjes. Raportimi i këtyre ngjarjeve në media, shpeshherë është në shkelje të rregullave të gazetarisë dhe etikës në media.

Në këtë artikull është analizur pasqyrimi në media i një prej vrasjeve të ndodhura në Durrës në muajin shkurt, ku një 59 vjeçare u vra nga bashkëshorti i saj brenda dyqanit të metrazheve ku të dy punonin prej vitesh.

Në njoftimin paraprak të Policisë së Durrësit të shpërndarë për median pak çaste pas krimit, jepen detajet e para të vrasjes si dhe saktësohet se kjo ngjarje është ende nën hetim.

Njoftimi i policisë: Durrës/Informacion paraprak

Më datë 26.02.2020, rreth orës 11:35, në lagjen Nr. 12, Durrës, shtetasi R. T., 63 vjeç, banues në lagjen Nr. 7, Durrës, në dyqanin që tregton metrazhe, dyshohet se ka goditur me levë hekuri, bashkëshorten e tij, shtetasen H. T., 59 vjeçe, e cila ka ndërruar jetë si pasojë e plagëve të marra. Shërbimet e Policisë kanë arrestuar në flagrancë autorin e dyshuar të ngjarjes. Në vendngjarje ndodhet grupi hetimor, ku vijon punën për sqarimin dhe dokumentimin e ngjarjes.

Por si u përcoll në media lajmi për vrasjen në Durrës? Përpara se të kalojmë në raste konkrete të raportimit, në përgjithësi në media evidentohet disa shkelje pothuajse të njëjta.

Së pari identifikimi i viktimës me emër, mbiemër, foto dhe detaje të tjera personale.

Së dyti aludime të mbështetura në “burime të paidentifikuara”, se cili ka qenë shkaku i krimit, duke filluar nga xhelozia, tradhëtia bashkëshortore, para borxh, shitja e dyqanit etj.. Dhe së treti detaje rrëqethëse dhe me detaje sesi u krye vrasja, të vendosura kryesisht në titullin e lajmit.

Tituj lajmi në mediat online 26 shkurt 2020

'E durova 30 vite, s'mban më!' Burri vret gruan me metrin metalik në Durrës...mbylli qepenin, pi një cigare e u vetëdorzua.

Burri i gjuajti me levë dhe i nguli gërshërët: Detaje rrëqethëse nga vrasja e gruas në Durrës

Një nga **mediat audiovizive** ka raportuar në minutat e para të vrasjes së 59 vjeçares H.T, ku ndër të tjera në rrëfimin e saj gazetarja që raporton nga vendngjarja thotë: “Rreth e rrotull ka plotë njerëz që komentojnë për ngjarjen. Ndërkohë ajo që dihet është se mes bashkëshortëve ka pasur një konflikt, **flitet dhe për një tradhëti bashkëshortore** e cila mund të ketë ndikuar në ashpërsimin e konfliktit por edhe **për borxhe nga ana e autorit të dyshuar**. “Komenti i gazetares, në vetëm pak minuta pas ngjarjes, duket se është i mbështetur në burime “off record” dhe jo në burime zyrtar, pasi edhe në njoftimin zyrtar të Policisë thuhet se “vijon puna për sqarimin e ngjarjes dhe dokumentimin e fakteve”. Të tilla informacione të marra në rrugë jozyrtare, duhet të përdoren me kujdes për shkak të ndjeshmërisë së lartë që mund të ketë ky informacion i transmetuar në media.

Dëgjo! Beso! Mbështet!

#botaportokalli

This project is funded by
the European Union

Gender Alliance for Development Center
Qendra Aleanca Gjinore për Zhvillim

Një tjetër media, kësaj herë online, ka shkruar më shumë se një artikull, me detaje të mbështetur në burime(off record) pranë kësaj medieje.

Në një prej artikujve, media shkruan sesi burri ka vrarë gruan e tij.

“Burime për bëjnë me dije se 63-vjeçari, pasi u fut në dyqanin me metrazhe që është në pronësi të tyre, mbylli deri në gjysmë qepenin dhe pas debateve **goditi disa herë në kokë me një metër metalik** (që maten copat) gruan e tij. Të njëjtat burime bëjnë me dije se çifti kishte konflikte të vazhdueshme dhe madje shpeshherë **Ruzhdi shprehej se do të vriste gruan e tij.**”

Artikujt nga media online vazhdojnë, kësaj herë me dëshminë e burrit, i cili sipas “burimeve” nuk ka shprehur pendesë që ka vrarë gruan dhe se “ja kishte sjellë shpirti aty ku nuk mbante më dhe kishte 30 vite që e duronte”

“Ruzhdi Tosuni nuk ka shprehur pendesë për vrasjen e bashkëshortes së tij, Hajdies, me të cilën kishte 3 fëmijë nga një martesë e gjatë...Po të njëjtat burime, bëjnë me dije se Tosuni ka thënë: “E vrava se ma solli shpirtin aty ku nuk mban më. Kam 30 vite që e duroj prandaj e vrava.”

Media shpeshherë, e nxitur nga mania e klikimeve, harron misionin e saj edukues. Me anë të artikujve të tillë, duke treguar me detaje sesi ndodhi vrasja apo shprehja e mospendesës nga autori, rrezikon që në sytë e lexuesit, vrasësi të kthehet në “udhëzues” sesi të vrasësh gruan se ta ka sjellë në “majë të hundës” dhe të mos kesh pendesë.

Raportime të tilla duhet të bëhen me kujdes në mënyrë që gratë e vajzat përveç viktimë e e dhunës në familje, të mos të bëhen viktimë e medias dhe opinionit publik.

Nga viti 2015 deri në vitin 2020 në Shqipëri janë vrarë 61 gra dhe vajza. Viti me statistika më të larta ka qenë 2019, ku 12 vajza dhe gra janë raportuara të vrara, kryesisht në marrëdhënie familjare.

Ky artikull vjen në kuadër të Projektit: "Sigurimi i ekspertizës teknike për qeverinë dhe OSHC-të për zhvillimin, buxhetimin, zbatimin dhe monitorimin e masave për adresimin e dhunës ndaj grave në Strategjinë e re për Barazinë Gjinore dhe Planin e Veprimit" i cili financohet nga Bashkimi Evropian dhe zbatohet nga UN Women. Përmbajtja e artikullit është përgjegjësi vetëm e Qendrës "Aleanca Gjinore për Zhvillim" dhe autores dhe nuk pasqyron domosdoshmërisht pikëpamjet e Bashkimit Evropian apo UN Women.